

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Bumba

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 6 maart 2019

Samenvatting

De inspectie heeft op 3 december 2018 een onderzoek uitgevoerd naar de voorschoolse educatie op peuterwerk Bumba. De reden voor dit onderzoek is dat de gemeente waarin het kinderdagverblijf is gevestigd, meedoet aan een pilot. In deze pilot Herijken toezicht op voor- en voorschoolse educatie (vve) en kinderopvang onderzoeken we onder andere of de gemeente en de schoolbesturen zicht hebben op de kwaliteit van de locaties en of zij zorgen voor verbetering van de kwaliteit. Met locaties bedoelen we kinderdagverblijven en de groepen 1 en 2 van basisscholen. Daarom hebben we op meerdere locaties in de gemeente Veenendaal een onderzoek uitgevoerd.

Wat gaat goed?

De pedagogisch medewerkers van Bumba zorgen er voor dat de kinderen zich thuis voelen want dan kunnen ze samen met andere kinderen spelen en leren. Ze leren de kinderen meer te praten in de Nederlandse taal. Te zien is dat de kinderen enthousiast meedoen in de kring en leren om naar elkaar te luisteren.

Op Bumba volgen de pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van de kinderen goed en praten daarover veel met de ouders. Als kinderen begeleiding nodig hebben, geven ze die ook snel.

Samenwerken met ouders vinden ze op Bumba belangrijk. Ze zijn dan ook tevreden over de verplichte oudercursus van de gemeente. Ze proberen de activiteiten in de speelzaal daar bij aan te laten sluiten zodat ouders de themawoorden herkennen.

Wat kan beter?

De locatie (en houder) kan van tevoren bepalen tot welk resultaat de voorschoolse educatie (VE) moet leiden en hierover met de gemeente in gesprek gaan.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

**Kinderopvangorganisatie: Kwink
Kinderopvang B.V.**

LRK-nummer: 309747867

Totaal aantal doelgroeppeuters: 16

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op peuterwerk Bumba.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, de locatiemanager en de regiomanager (houder). Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager en de regiomanager van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden.

De standaard OP4 (Extra) ondersteuning is niet onderzocht omdat er al lange tijd geen peuters op Bumba zijn die hiervoor in aanmerking komen. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
  - V** Voldoende
  - G** Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op peuterwerk Bumba.

Conclusie

We stellen vast dat de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuterwerk Bumba grotendeels voldoende kwaliteit laat zien. Het zicht op de ontwikkeling van de kinderen waarden we als goed. De pedagogisch medewerkers zijn erg betrokken bij de kinderen en de ouders en zorgen voor een prettige toegankelijke sfeer op de groep. Met zichtbaar enthousiasme zien we de kinderen spelen en leren, zowel in de kring als bij het vrije spel.

De pedagogisch medewerkers volgen op de juiste wijze het voorschoolse programma. Wel heeft de ontwikkeling van de woordenschat van de kinderen nog meer diepgang nodig. Hier liggen kansen om samen met de basisscholen de doorgaande lijn in de woordenschatontwikkeling én in de woordenschatdidactiek af te stemmen. Dit is mogelijk omdat ze allemaal hetzelfde programma volgen.

Daarnaast is verbetering mogelijk bij de kwaliteitszorg. Ook al heeft de houder een kwaliteitszorgcyclus, de doelen voor de voorschoolse educatie zijn nog niet expliciet geformuleerd. Daardoor is er bij de evaluatie nog weinig te zeggen over de bereikte resultaten.

Context

Peuterwerk Bumba is in pandig gehuisvest in basisschool De Engelenburg in Veenendaal Centrum-Zuid. Er is één groep van 16 doelgroeppeuters die voorschoolse educatie krijgt. Bijna alle kinderen hebben ze een niet-Nederlandse culturele achtergrond.

Ongeveer een derde deel van de peuters stroomt door naar basisschool De Engelenburg, de overige kinderen stromen uit naar basisscholen in Veenendaal en Ede.

De locatie krijgt sinds januari 2016 subsidie van de gemeente Veenendaal om voorschoolse educatie aan te bieden.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 12 juni 2017 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

In ons onderzoek zijn geen tekortkomingen geconstateerd in de basisvoorwaarden voorschoolse educatie. Er zijn geen afspraken gemaakt over vervolgtoezicht.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op peuterwerk Bumba.

3.1. Ontwikkelingsproces: fijne sfeer waarin kinderen spelen en leren

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling			•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

Het aanbod is gericht op stimulering van de brede ontwikkeling

We waarderen de standaard aanbod als voldoende. Bumba werkt met een integraal programma voor de voorschoolse educatie. De pedagogisch medewerkers plannen de thema's doelgericht conform de handleiding waardoor zowel de cognitieve, sociaal-emotionele als de motorische ontwikkeling aan bod komen. In de themaplanning geven ze aan bij welke activiteiten tutoring plaatsvindt. Daarmee willen ze meer oefenen met kinderen die dat nodig hebben of met kinderen die het juist al goed kunnen. Als de pedagogisch medewerkers ook in de planning opnemen wat het doel van de tutoring voor de betreffende kinderen is en vervolgens bijhouden wanneer deze doelen behaald zijn, dan geeft deze registratie een beter inzicht in de effecten van de tutoring.

De speel- en leeromgeving heeft voldoende hoeken en materialen om de ontwikkeling te stimuleren. Wel kunnen de themawoorden een prominenter plaats krijgen. Er is al een begin gemaakt door woordkaartjes te gebruiken, maar er liggen nog kansen voor verbetering zowel in de speelleeromgeving als in de doorgaande lijn in de woordenschatontwikkeling met basisschool in het gebouw.

Goed zicht op de ontwikkeling van de kinderen

De standaard zicht op ontwikkeling waarderen we als goed. De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de kinderen met een observatie-instrument dat past bij het voorschoolprogramma. Verder hanteren ze de formulieren en procedures van de houder die geborgd zijn in de hele organisatie. Op gezette tijden is er overleg met de locatiemanager en bespreken ze de resultaten van de kinderen, kijken wat opvalt en gaan in overleg met de ouders over de voortgang in de ontwikkeling van hun kind.

Indien de ontwikkeling daar om vraagt, maken ze een handelingsplan. Na zes weken evalueren ze of het doel bereikt is en of er een vervolg nodig is. Als de ontwikkeling daar aanleiding toe geeft, volgt -altijd na overleg met ouders- overleg met externen bijvoorbeeld via het CJG. Zowel de pedagogisch medewerkers als de ouders waar mee gesproken is, zijn tevreden met deze werkwijze omdat er weinig tijd verloopt tussen de signalering en de begeleiding. Kinderen die extra ondersteuning nodig hebben van externen zijn op dit moment niet aanwezig op de groep, vandaar dat de standaard OP4 (Extra) ondersteuning niet is beoordeeld.

Pedagogisch-educatief handelen gericht op welbevinden en betrokkenheid

We waarderen het pedagogisch-educatief handelen als voldoende. Al bij de spelinloop is te zien dat de pedagogisch medewerkers zeer toegankelijk zijn voor zowel de ouders als de kinderen. Boekjes en speelmaterialen liggen klaar waarmee ze de ouders en kinderen stimuleren om samen te lezen of te spelen. Voor iedereen hebben ze een vriendelijk woord en zorgen voor een prettige sfeer. De routines van het programma zijn bij iedereen bekend en werken goed, waardoor de overgangen gedurende de ochtend soepel verlopen. Tijdens de kring spelen de kinderen een verstopspel waar ze zichtbaar plezier in hebben. De kikker in de schoen 'praat' tegen ze en dat werkt enorm motiverend om mee te doen en lokt bovendien ook het zelf en met elkaar gaan praten uit. De pedagogisch medewerkers gebruiken hierbij bewust de themawoorden. Toch zien wij hierbij kansen voor verbetering. Dat betreft vooral het stimuleren van de woordenschat in de vervolgactiviteiten en tutoring na de kring. Door bijvoorbeeld zelf doelgericht mee te spelen kan de pedagogisch medewerker het spreken op zich en het gebruik van de themawoorden nog meer stimuleren. Dat kan zowel individueel, als in een groepje.

Samenwerking meer opzoeken met de basisschool

De samenwerking waarderen we als voldoende. Met diverse partners in de wijk en in de gemeente vindt er samenwerking plaats in het belang van de ontwikkeling van de kinderen. Zo realiseert Bumba een 'warme overdracht' met de naastgelegen basisschool en met de Engelenburgschool die in hetzelfde gebouw gehuisvest is. Met de andere scholen waar de kinderen naar uitstromen is altijd (op zijn minst) telefonisch contact. Verder verliep de communicatie met de Engelenburgschool goed toen er een coördinator vve was. Maar door personeelwisselingen is er weer een impuls nodig. Door deze kans te benutten kunnen de doorgaande lijnen in het pedagogisch-educatief handelen, in het aanbod én in de woordenschatontwikkeling (zowel het aanbod als de didactiek) sterker worden.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie: er zijn nog geen over voorschoolse educatie gemaakt

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•		

De ontwikkelingsresultaten zijn onbekend

Wij waarderen de ontwikkelingsresultaten als kan beter. Zowel de houder als de pedagogisch medewerkers hebben namelijk geen zicht op de ontwikkelingsresultaten van de doelgroepkinderen als geheel. Het is onduidelijk of deze kinderen zich (als groep) ontwikkelen naar verwachting en of het is gelukt om achterstanden te verkleinen voordat zij naar groep 1 van de basisschool gaan.

Door het formuleren van (eind)doelen in het pedagogisch beleidsplan ten aanzien van de voorschoolse educatie kan de houder duidelijk maken welke resultaten voorschoolse educatie zou moeten opleveren. Zo gebruiken de pedagogisch medewerkers de observaties uit het

kindvolgsysteem nog niet om deze te koppelen aan de gewenste ontwikkelingsgroei van de kinderen en/of de groep. Wij zien hier een punt om verder te ontwikkelen, namelijk het bepalen en evalueren in hoeverre gestelde doelen behaald worden. Hier zijn op gemeentelijk niveau en met de schoolbesturen geen afspraken over gemaakt.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie: doelen VE opnemen in de kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Voorschoolse educatie-doelen nader specificeren en evalueren in de kwaliteitszorgcyclus

Wij waarderen de kwaliteitszorg als 'kan beter'. De houder hanteert een kwaliteitszorgcyclus voor de kinderopvang. Hierbij is een kwaliteitshandboek in gebruik waarin procedures, protocollen en instrumenten zijn geborgd. In deze cyclus ontbreken echter voor de voorschoolse educatie specifiek uitgewerkte doelen en criteria voor kwaliteit. Nu de locaties aan de voorwaarden voor voorschoolse educatie voldoen, is het tijd om te bepalen wat de houder als de beoogde resultaten hiervan ziet en welke criteria daarbij belangrijk zijn.

Vervolgens kan iedere locatie zien of de uitvoering van het programma, de ontwikkeling van de woordenschat en bijvoorbeeld de mate van ouderbetrokkenheid ook aan de gestelde criteria voldoen en of de gestelde doelen worden bereikt.

Kwaliteitscultuur richt zich op verbetering van de voorschoolse educatie

Wij waarderen de kwaliteitscultuur als voldoende. Tijdens het bezoek laten zowel de pedagogisch medewerkers als de leidinggevende grote betrokkenheid zien om de kinderen verder te helpen in hun ontwikkeling. Zij hebben zich geschoold in het programma. De welzijnsorganisatie heeft een scholingplan opgesteld met een standaard scholingpakket voor de vve-locaties eventueel aangevuld met specifieke trainingen voor de locatie. Ook bij de scholingsactiviteiten willen de betrokkenen hun kennis graag met elkaar delen en van elkaar leren. Toch zien wij ook bij dit onderdeel een kans om samen met de basisscholen te verkennen waar zij zich samen op kunnen verbeteren.

Verantwoording voorschoolse educatie voldoende

Wij waarderen de verantwoording en dialoog als voldoende. De gemeente Veenendaal gebruikt een format waarmee de houders verantwoording afleggen dat vooral gericht is op kindaantallen en financiën. Verantwoording over kwaliteitsdoelen vraagt de gemeente niet. Toch stuurt de houder Kwink jaarlijks het Activiteitenverslag VVE op naar de gemeente. Om de ouderbetrokkenheid te vergroten en te stimuleren heeft de gemeente bepaald dat iedere ouder van een geïndiceerde doelgroeppeuter de oudercursus moet volgen die door een medewerker van het CJG gegeven wordt. Dat is een algemeen doel maar het is niet duidelijk welke specifieke doelen worden nagestreefd en of die waar gemaakt worden. Daarom beperkt de verantwoording over dit onderdeel zich dus ook alleen tot aantallen. Mede daardoor is de opbrengt van de verplichte oudercursus nog te vrijblijvend en is het effect hiervan wisselend zichtbaar in de praktijk. De houder van Bumba participeert in diverse overleggen en in het platform Kinderopvang. De houder heeft zitting in de vve-regiegroep en is ondertekenaar van het convenant vve. Ook zijn er contacten met andere houders over de afstemming van de planning van het programma.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.